

ZANGG: Zorg Afstemmen op Gezondheidsvaardigheden in de Geboortezorg

Adequate gezondheidsvaardigheden van ouders zijn belangrijk voor een gezonde groei en ontwikkeling van hun kind en de basis voor stevig ouderschap. Bijna een derde (29%) van de Nederlandse bevolking heeft echter lage gezondheidsvaardigheden. Zij hebben moeite met het begrijpen en toepassen van informatie van zorgverleners en met het voeren van de regie over hun eigen gezondheid. Dit heeft een negatieve invloed op het gezondheidsgedrag en de gezondheid van ouders en hun kinderen.

Om de gezondheidsvaardigheden van (aanstaande) ouders in kaart te brengen wordt een bestaande gesprekstool verder ontwikkeld waarmee verloskundigen en kraamverzorgenden mensen met lage gezondheidsvaardigheden beter in beeld krijgen. Met deze tool kan in beeld gebracht worden waar op de verschillende domeinen (ondersteuning van de ouders, toegang tot informatie en gezond gedrag) extra aandacht of ondersteuning nodig is, zodat de zorg beter toegesneden kan worden op de behoeften van de (aanstaande) ouders. Ook zullen verloskundigen en kraamverzorgenden getraind worden in het herkennen en begeleiden van mensen met lage gezondheidsvaardigheden.

- 3) Testen, evalueren en optimaliseren van de ontwikkelde werkwijzen. Samen met de CHAT-geboortezorg gesprekstoel wordt het pakket werkwijzen voor de drie domeinen getoetst op draagvlak en bruikbaarheid voor de dagelijkse praktijk bij 50 zorgverleners. Verder worden zorgverleners in een "good experience conference" hierover geïnformeerd.
- 4) Duurzame doorwerking en disseminatie van project- en onderzoeksresultaten in de beroepspraktijk, onderwijs en onderzoek. Met extra aandacht voor verbinding met jeugdgezondheidszorg en huisarts-geneeskunde om continuïteit van zorg na de perinatale periode te bevorderen.

De ZANGG-studie loopt van 2022 t/m 2024 en verloopt in vier fasen:

- 1) Het verspreiden en evalueren van de CHAT-geboortezorg gesprekstoel. Zorgverleners worden getraind in het gebruik van de gesprekstoel. Vervolgens wordt de gesprekstoel zowel kwalitatief als kwantitatief geëvalueerd op bruikbaarheid en acceptatie, met als resultaat een breed gedragen en bruikbare gesprekstoel.
- 2) Werkwijzen voor het afstemmen van de zorg voor vrouwen met lage gezondheidsvaardigheden worden ontwikkeld op drie domeinen: betere ondersteunende relatie met zorgverlener, betere ondersteunende persoonlijke relaties, betere toegang tot gezondheidsinformatie en begrip daarvan. Een overzichtelijk aanbod van werkwijzen wordt ontwikkeld, geëvalueerd en aangepast. Ook wordt de CHAT-geboortezorg gesprekstoel geëvalueerd.

Doel onderzoek

Doel van dit project is het beter signaleren van mensen met lage gezondheidsvaardigheden, zodat verloskundigen en kraamverzorgenden hun zorg hierop kunnen afstemmen en ouders beter kunnen begeleiden. Een beter afgestemde zorg leidt tot een hogere tevredenheid en betere uitkomsten voor moeder en kind.

Er zal worden samengewerkt met bachelor- en masterstudenten ter bevordering van de verbinding tussen en doorwerking in praktijk en onderwijs.

Bijdrage visie lectoraat

Dit praktijkgerichte onderzoek gericht op het onderkennen van en het anticiperen op cliënten met lage gezondheidsvaardigheden sluit aan bij de programmaliijn Zorginnovaties voor een gezonde start. In deze programmaliijn is de focus vooral gericht op de sociale verloskunde met aandacht voor het bereiken van diverse groepen cliënten, het toerusten van zorgprofessionals en het bijdragen aan de inrichting van een verbinding tussen het medische en sociale domein voor a.s. ouders en professionals.

Lectoraat Midwifery Science

Het lectoraat Midwifery Science wil de fysiologische zwangerschap en geboorte bevorderen met als doel een gezonde start van een nieuw leven voor kinderen en hun ouders. Wij doen dit door het vormgeven en uitvoeren van interdisciplinaire projecten en onderzoek in samenwerking met verschillende partners en disciplines in de geboortezorg zoals verloskundigen, andere zorgverleners en (aanstaande) ouders.

Projectteam

prof. dr. Marianne Nieuwenhuijze (lector)
dr. Marijke Hendrix
dr. Judit Keulen
Evi Vlassak MSc

Looptijd

1 januari 2022 - 1 januari 2024

Financiering

Zuyd Hogeschool
Nationaal Regieorgaan
Praktijkgericht Onderzoek SIA

Contact

Judit Keulen
j.keulen@av-m.nl

www.av-m.nl/lectoraat

Samenwerkingspartners

Lectoraat Wijkgerichte Zorg en lectoraat Sociale Integratie, Zuyd Hogeschool, Nivel, MUMC, Verloskundigenpraktijken in regio Maastricht en Eindhoven, Geboortezorg Limburg, VDA Kraamzorg, Kraamzus Kraamzorg en Zorgmed Kraamzorg.